

Պ-566-21.04.2023-ԱՐՀ-011/0

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ**

**«ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՕԳՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄՊԱՍԱՐԿՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ
ԵՎ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Հոդված 1. «Բնակչության բժշկական օգնության եւ սպասարկման մասին» 1996 թվականի մարտի 4-ի ՀՕ-42 օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 2-րդ հոդվածի 1-ին մասը լրացնելի հետեւյալ բովանդակությամբ 65-րդ եւ 66-րդ կետերով.

«65 66) բժշկական մասնագիտական հասարակական կազմակերպություն (այսուհետ՝ ասոցիացիա)՝ առողջապահության բնագավառում բնակչության առողջության պահպանման եւ բարելավման, բժշկական, դեղագիտական եւ ստոմատոլոգիական գործունեության զարգացման, բուժաշխատողների իրավունքների իրացմանը օժանդակելուն եւ պաշտպանության, գիտական, կրթական, գիտահետազոտական, կլինիկական, լաբորատոր եւ նեղ մասնագիտական այլ գործունեության հետ կապված խնդիրներ լուծելու նպատակով գործունեություն ծավալող հասարակական կազմակերպություն:

66 67) նախարարության խորհրդատու՝ սույն օրենքով սահմանված կարգով առաջադրված բժշկական օգնության եւ սպասարկման տեսակի, կամ մասնագիտության կամ բժշկական օգնության եւ սպասարկման ձեռնարկով հասարակական հիմունքներով գործունեություն իրականացնող անձ խորհրդատու:»

Հոդված 2. Օրենքի 27-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին կետում «միություններում» բառը փոխարինել «ասոցիացիաներում» բառով, իսկ 30-րդ հոդվածի 1-ին մասի 7-րդ կետում <<միավորումներ>> բառը փոխարինել <<ասոցիացիաներ>> բառով:

Հոդված 3. Օրենքի 31-րդ հոդվածից հետո լրացնել նոր 4.1 գլուխով հետեւյալ բովանդակությամբ.

«ԳԼՈՒԽ 4.1

ԱՍՈՑԻԱՑԻԱՆԵՐԸ ԵՎ ՆՐԱՆՑ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ԼԻԱԶՈՐ ՄԱՐՄՆԻ ՀԵՏ

Հոդված 31.1. *Ասոցիացիաների համագործակցությունը լիազոր մարմնի հետ*

1. Լիազոր մարմինը հաստատում է ասոցիացիաների հետ համագործակցության համաձայնագիր /Համաձայնագիր/:
2. Սույն օրենքի պահանջներին համապատասխան Ասոցիացիաների համագործակցությունը լիազոր մարմնի հետ սկսվում է վերջիններիս Ասոցիացիայի կողմից Համաձայնագրին միանալու կամ արտահայտությունն արտահայտող գրավոր ծանուցման պահից, որով կողմերը պայմանավորվում են Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ, Համաձայնագրով եւ դրանց հիման վրա ընդունված այլ նորմատիվ իրավական ակտերով՝ սահմանված պահանջներին համապատասխան, կողմերի համար ընդունելի ձեւաչափով, փոխգործակցության իրականացման համար:
3. Համաձայնագիրը ներառում է համագործակցության նպատակներն ու սկզբունքները, կողմերի պարտավորությունները, ինչպես նաեւ պարտավորությունների կատարման հսկողության եւ դրանց չկատարման դեպքում համապատասխան միջոցառումների իրականացման մեխանիզմները:

Հոդված 31.2. 31.1. Բժշկական մասնագիտական հասարակական կազմակերպությունները ասոցիացիաները

1. Ասոցիացիաները ձեւավորվում են հետեւյալ սկզբունքներով.

1) ըստ ավագ կամ միջին բուժաշխատողների խմբերին պատկանելիության.

2) ըստ համապատասխան բժշկական մասնագիտական կրթության, որակավորման, մասնագիտացման ~~է~~ կամ նեղ մասնագիտության:

2. Սույն օրենքով սահմանված գործառույթների իրականացմանը մասնակցում են՝

1) սույն հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կամ 2-րդ կետերի սկզբունքներով ստեղծված ասոցիացիաները, որոնց անդամակցում են Հայաստանի Հանրապետության տարածքում առողջապահության բնագավառում մասնագիտական գործունեություն իրականացնող համապատասխանաբար ավագ կամ միջին կամ նեղ մասնագիտությամբ բուժաշխատողների ընդհանուր թվի առնվազն քառասուն տոկոսը, որից առնվազն տասն տոկոսը մինչեւ հինգ տարի առողջապահության բնագավառում մասնագիտական գործունեություն իրականացրած անձինք են.

2) ասոցիացիաները, որոնց անդամակցում են տվյալ մասնագիտության գծով հնարավոր բարձրագույն գիտական աստիճան կամ գիտական կոչում ունեցող առնվազն երկու անձ՝ առկայության դեպքում.

3) ասոցիացիաները, որոնք տարեկան առնվազն երկու անգամ կազմակերպել եւ իրականացրել են սույն օրենքի 33-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին եւ 2-րդ կետերով նախատեսված շարունակական մասնագիտական զարգացման տեսակների վերաբերյալ միջոցառումներ կամ օրենքով սահմանված կարգով լրացուցիչ կրթական ծրագրեր.

4) ասոցիացիաները, որոնք անդամակցում են միջազգային բժշկական մասնագիտական հասարակական կազմակերպությանը (ասոցիացիային):

3. Եթե Հայաստանի Հանրապետության տարածքում առկա են սույն հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կամ 2-րդ կետի սկզբունքներով ձեւավորված մեկից ավելի ասոցիացիաների միավորումներ, որոնց անդամակցում են առողջապահության բնագավառում մասնագիտական գործունեություն իրականացնող համապատասխան բուժաշխատողների ընդհանուր թվի քառասուն տոկոսից ավելին, ապա սույն օրենքի 31.2-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված գործառույթներն իրականացնում է ~~առավելագույն ավելի մեծ թվով~~ անդամներ ունեցող ասոցիացիան:

4. Սույն հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կամ 2-րդ կետի սկզբունքներով ձեւավորված ասոցիացիան, որը համապատասխանում է սույն հոդվածի 2-րդ մասի պահանջներին իր գործադիր մարմնի որոշմամբ կարող է հրաժարվել սույն օրենքի 31.2-րդ հոդվածով նախատեսված գործառույթների իրականացումից, այդ դեպքում գործառույթների իրականացման լիազորությունն անցնում է հաջորդ ~~առավելագույն ավելի մեծ թվով~~ անդամներ ունեցող ասոցիացիային:

5. Բուժաշխատողների ասոցիացիային ~~անդամագրվելու~~ անդամակցելու եւ դուրս գալու, վերաբերյալ տեղեկատվությունը մուտքագրվում է կառավարության սահմանած ժամկետներում եւ կարգով սույն օրենքի 9-րդ հոդվածով նախատեսված բուժաշխատողների ռեգիստր:

6. Առողջապահության բնագավառում մասնագիտական գործունեություն իրականացնողը մասնագետը կարող է անդամակցել համապատասխան մասնագիտության գծով գործունեություն իրականացնող եւ սույն հոդվածի 2-րդ մասի պահանջներին համապատասխանող ասոցիացիային:

7. Առողջապահության բնագավառում մասնագիտական գործունեություն իրականացնող մասնագետը, որն ունի նեղ մասնագիտություն կարող է անդամակցել սույն հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետի սկզբունքով ձեւավորված ասոցիացիային:

8. Առողջապահության բնագավառում մասնագիտական գործունեություն իրականացնող մասնագետը, որն ունի մեկից ավելին նեղ մասնագիտացում կարող է անդամակցել սույն հոդվածի 2-րդ մասի պահանջներին համապատասխանող յուրաքանչյուր ասոցիացիային:

Հոդված 31.3. 31.2. Ասոցիացիաների կամ ասոցիացիաների միավորումների գործառույթները

1. Սույն օրենքի 31.1-րդ հոդվածի 2-րդ մասի պահանջներին համապատասխանող ասոցիացիաները իրականացնում են հետևյալ գործառույթները.

1) մասնակցում են առողջապահության բնագավառի նորմատիվ իրավական ակտերի մշակմանը՝ նախնական քննարկումներ կազմակերպելով իրենց անդամների շրջանում.

2) մշակում են կլինիկական ուղեցույցեր եւ գործելակարգեր: Ասոցիացիաների կողմից մշակված եւ վերջիններիս գործադիր մարմնի կողմից հավանության արժանացած կլինիկական ուղեցույցները եւ գործելակարգերը լիազոր մարմին են ներկայացվում հաստատման լիազոր մարմնի իրավական ակտով: Լիազոր մարմինը կարող է չհաստատել ասոցիացիաների կողմից սահմանված կարգով հաստատման ներկայացված ուղեցույցերը եւ գործելակարգերը, եթե դրանք հակասում են ապացուցողական բժշկության սկզբունքներին եւ/կամ դրանք հնարավոր չէ կիրառել Հայաստանի Հանրապետությունում անհրաժեշտ նյութատեխնիկական ապրանքների բացակայության կամ ոչ բավարար լինելու պատճառով:

Լիազոր մարմնի կողմից հաստատված կլինիկական ուղեցույցները եւ գործելակարգերը ներբեռնվում են առողջապահության էլեկտրոնային համակարգ:

3) լիազոր մարմնի կողմից սահմանված կարգով, իրականացնում են իրենց կողմից մշակված եւ լիազոր մարմնի կողմից հաստատված կլինիկական ուղեցույցների եւ գործելակարգերի ներդրմանն ուղղված աշխատանքներ, ~~մշտադիտարկում են դրանց կիրառումները~~, ինչպես նաեւ առնվազն երեք տարին մեկ անգամ՝ անհրաժեշտության դեպքում, լիազոր մարմնին են ներկայացնում առաջարկություններ՝ համապատասխան փոփոխություններ կատարելու վերաբերյալ.

4) լիազոր մարմնի առաջարկությամբ մասնակցում են լիազոր մարմնի կողմից մշակվող չափորոշիչների քննարկմանը.

5) լիազոր մարմնի առաջարկությամբ մասնակցում են բժշկական օգնության եւ սպասարկման տեսակների ցանկի եւ տեսակների շրջանակում մատուցվող բժշկական օգնության եւ սպասարկման ծառայությունների ցանկերի կազմմանն ու դրանց վերանայման աշխատանքներին.

6) լիազոր մարմնի առաջարկությամբ մշակում են կամ մասնակցում են բժշկական օգնության եւ սպասարկման ընթացակարգերի մշակմանը՝ ըստ բժշկական օգնության եւ սպասարկման տեսակների.

7) կազմում եւ լիազոր մարմնին են ներկայացնում համապատասխան ~~մասնագիտությունների գծով փորձագետների մասնագետների~~ ցանկ, որոնք լիազոր մարմնին դիմած իրավասու մարմիններին փորձագիտական ծառայություններ կարող են մատուցել Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարության, Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության եւ Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարության օրենսգրքերով սահմանված կարգերով նախատեսված դեպքերի համար.

8) առաջարկություններ են ներկայացնում լիազոր մարմնին՝ բուժաշխատողներին խրախուսելու վերաբերյալ.

9) իրենց անդամների համար, օրենքով սահմանված կարգով, անվճար հիմունքներով, ապահովում են տարեկան առնվազն 10 ՇՄՁ կրեդիտ.

10) օրենքով սահմանված կարգով, կարող են մասնակցել իրենց անդամների իրավունքների պաշտպանությանը, այդ թվում՝ տեսչական մարմինների կողմից կազմված վարչական ակտերի բողոքարկմանը.

11) առաջարկություններ են ներկայացնում լիազոր մարմնին Հայաստանի Հանրապետությունում չգրանցված, սակայն առողջապահության բնագավառում մասնագիտական գործունեության

ընթացքում կենսական անհրաժեշտ դեղերի վերաբերյալ՝ դրանց գրանցումը կազմակերպելու նպատակով, այդ թվում՝ պետական պատվերի շրջանակներում:

12) օրենքով սահմանված կարգով ասոցիացիաներին կարող են պատվիրակվել նաեւ այլ գործառնություններ, որոնք համապատասխանում են նրանց կանոնադրությանը:

13) լիազոր մարմնի նախաձեռնությամբ, 5-օրյա ժամկետում, լիազոր մարմնին են ներկայացնում նախարարության խորհրդատուների երեքական թեկնածու, որոնցից մեկին լիազոր մարմինը կարող է նշանակել խորհրդատու: Խորհրդատուներին ներկայացվող պահանջները, նրանց ընտրության, նշանակման, գործունեության ժամկետի կարգը հաստատում է լիազոր մարմինը:»:

Հոդված 31.1. 31.3. Ասոցիացիաների համագործակցությունը լիազոր մարմնի հետ

1. Լիազոր մարմինը հաստատում է ասոցիացիաների հետ համագործակցության համաձայնագիր /Համաձայնագիր/:

2. Սույն օրենքի պահանջներին համապատասխան Ասոցիացիաների համագործակցությունը լիազոր մարմնի հետ սկսվում է վերջիններիս Ասոցիացիայի կողմից Համաձայնագրին միանալու կանարտահայտությունն արտահայտող գրավոր ծանուցման պահից, որով կողմերը պայմանավորվում են Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ, Համաձայնագրով եւ դրանց հիման վրա ընդունված այլ նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված պահանջներին համապատասխան, կողմերի համար ընդունելի ձեւաչափով, փոխգործակցության իրականացման համար:

3. Համաձայնագիրը ներառում է համագործակցության նպատակներն ու սկզբունքները, կողմերի պարտավորությունները, ինչպես նաեւ պարտավորությունների կատարման հսկողության եւ դրանց չկատարման դեպքում համապատասխան միջոցառումների իրականացման մեխանիզմները:

Հոդված 4. Օրենքի 34-րդ հոդվածի՝

ա) 10-րդ մասը շարադրել հետեւյալ խմբագրությամբ.

«10. Թեստավորումն իրականացնում են լիազոր մարմնի ստեղծած մասնագիտական հանձնաժողովները, որոնց կազմում ընդգրկվում են բժշկական ուսումնական հաստատությունների, բժշկական կազմակերպությունների, լիազոր մարմնի եւ սույն օրենքի 34-2-րդ 31.1-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված ասոցիացիաների ներկայացուցիչները: Մասնագիտական հանձնաժողովների անհատական կազմը եւ աշխատակարգը սահմանում է լիազոր մարմինը:»:

բ) 12-րդ մասը շարադրել հետեւյալ խմբագրությամբ.

«12. Հավաստագրումն իրականացնում է լիազոր մարմնի ստեղծած մասնագիտական գործունեության հավաստագրման ազգային կենտրոնը (ՄԳՀԱԿ-ն): Այդ նպատակով ՄԳՀԱԿ-ում լիազոր մարմնի սահմանած կարգով ստեղծվում են մասնագիտական հանձնաժողովներ, որոնց կազմում ընդգրկվում են սույն օրենքի 34-2-րդ 31.1-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված ասոցիացիաների, բժշկական ուսումնական հաստատությունների, բժշկական կազմակերպությունների եւ լիազոր մարմնի ներկայացուցիչներ: Մասնագիտական հանձնաժողովների անհատական կազմը սահմանում է լիազոր մարմինը:»:

Հոդված 5. Օրենքի 37-րդ հոդվածի 10-րդ մասը շարադրել հետեւյալ խմբագրությամբ.

«10. Էթիկայի հանձնաժողովում քննության ենթակա են բուժաշխատողի մասնագիտական էթիկայի քրեական կամ վարչական պատասխանատվություն չնախատեսող կանոնների խախտումները: Էթիկայի հանձնաժողովը յուրաքանչյուր խախտման դեպքի վերաբերյալ կարող է դիմել սույն օրենքի 31.1-ին հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված գործառնություններ իրականացնող համապատասխան մասնագիտական կամ նեղ մասնագիտական ուղղվածություն ունեցող ասոցիացիային՝ կարծիք ստանալու նպատակով:

~~Ասոցիացիաները կարծիք տրամադրելիս առաջնորդվում են սույն հոդվածի 4-րդ և 5-րդ մասերով՝ շահերի բախումից խուսափելու նպատակով:»:~~

Հոդված 6. 5. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը: Սույն օրենքից բխող ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերն ընդունվում են սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ ~~մեկամսյա~~ վեցամսյա ժամկետում: